

חם, מתחמם, חימום

כתיבה: מרגלית קונשטוק
עריכה: ענבל בראל (גוטסמן)

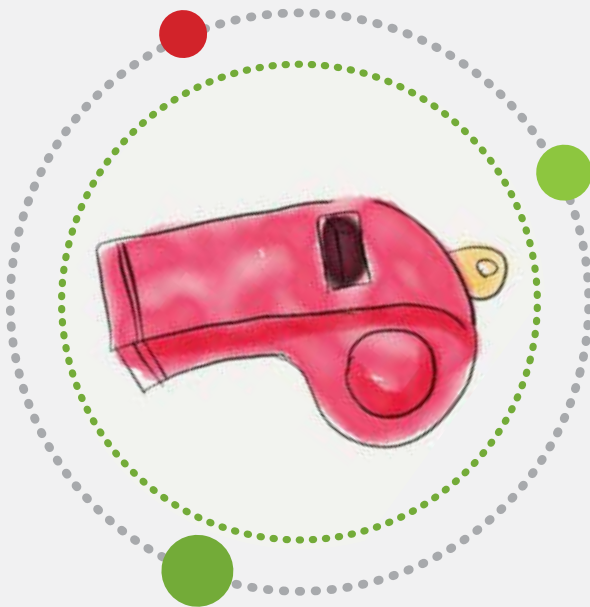

מבוא

שיעור שפה מיטבי מתחיל בחימום.

חוברת זו מציעה פעילויות חימום שמתאימות לרמת המתחילים (מרמה אמצעית ואילך) וברמת הביניים – שהן הרמות הנפוצות בקרב לומדי העברית בתפוצות.

ניתן להתאים את הפעילויות גם לרמת מתקדמים באמצעות העלאת דרגת הקושי במשימות ונפח השפה הנדרש לביצוען. כדאי לעיין גם בחוברות המשחקים האחרות, ולבחור מתוכן פעילויות שעונות על הגדרת החימום.

בכל חימום כדאי...

- לבחור בפעילויות שמצריכות הכנה מועטה
- להפעיל את הלומדים בתכנון ובהפעלה
- לגוון את פעילויות החימום (שימוש יתר, מהנה ככל שיהיה, עלול לשעמם)
- לשתף מורים אחרים כדי להגדיל את מאגר החימומים שיעמוד לרשותכם
- לשים לב לכך שחימום טוב יכול לכלול משחק, אך לא כל משחק יכול לשמש כחימום טוב.

החימום מעצים את לימוד העברית בכך שהוא...

- מכין את הלומדים לדבר בעברית: זה לא קל להתחיל לדבר בעברית כאשר חוב היום משתמשים בשפת האם. החימום הוא הפרוזדור משפת האם אל העברית.
- עוזר ללומדים להתמקד ולעבור ל"מצב עברית": מכין את הלומדים לחשוב בעברית ללא קשר לטקסט האחרון שנלמד.
- יוצר עניין בלמידה: גורם ללומדים להתעניין בשיעור, מכניס אותם לאווירת למידה ומעודד יצירה בשפה.
- מעודד שימוש בידע קיים: עוזר ללומדים לסקור את מה שהם כבר למדו ולעשות שימוש בשפה שנלמדה בהקשר אחר שאינו קשור לנושא השיעור.
- מטפח סביבת לימוד ידידותית: רמת הסיכון שהלומד לוקח על עצמו היא נמוכה ולכן מפחיתה את רמת החרדה.
- משפיע על האווירה בשיעור: הפעילות המהנה בחימום מעלה את רמות האנרגיה ואת המוטיבציה ללמוד. זאת בניגוד לפעילות קשה או מבלבלת, העלולה להפחיד ולהרתיע את הלומדים.
- מעודד למידה משותפת: החימום מבוסס על פעילויות בזוגות, או בקבוצות.
- מניע את הלומדים להגיע בזמן, כדי לא לפספס את פעילות הפתיחה המהנה.
- מאפשר למורה הזדמנויות להעריך את האופי ואת היכולת של הלומדים בדרכי למידה חלופיות ומגוונות.
- מעורר צחוק והנאה: דבר שעוזר ללומדים להירגע, להרגיש טוב ולחכות למפגש הבא.

רשימות מילים בהקשר

על כמה דברים אתה יכול לחשוב שהם ...

קטנים ונכנסים לקופסת גפרורים? / גדולים ממך? / עגולים? מרעישים?

הפעילות יכולה להיעשות במליאה, כאשר כל לומד תורם מילה ומדי פעם המנחה משנה את הקטגוריה. אפשר גם לעשות אותה כפעילות בזוגות/ או בקבוצה קטנה ולהגביל אותה בזמן.

זה מזכיר לי - משחק אסוציאציות

מתחילים במילה מעוררת, למשל: מיטה. לומד אומר מה המילה מזכירה לו, למשל: לילה. הלומד הבא מציע קשר למילה 'לילה', וכך הלאה סביב הכיתה, כאשר בכל פעם על הלומדים לציין את המילים שנאמרו קודם לכן.

לאחר שמשלימים שרשרת של אסוציאציות אפשר:

1. בזוגות - לשחזר בכתב את רשימת המילים לפי הסדר.
2. במליאה - לשחזר את הרשימה מהסוף להתחלה: בוחרים במילה האחרונה שהוצעה, כותבים אותה על הלוח ומנסים ביחד לשחזר את כל השרשרת בחזרה עד למילה המקורית.

שימו לב:

האסוציאציות יהיו בתוכן והקשר מהסביבה המיידית הקרובה: על עצמי, משפחה, חיות, צבעים וכד'.

1. עם ילדים צעירים הפעילות צריכה להיות קצרה (6 מילים).
2. עם לומדים בני 8 ומעלה הפעילות יכולה להקיף אוצר מילים גדול יותר, בהתאם לתכנים ולהקשרים שנלמדו.

רשימות מילים בהקשר

מילים של טעם

בהשראת הספר ככה זה בעברית (מאת דתיה בן דור), אפשר לערוך פעילות שמטרתה להתאים מילה להקשר, תוך שימוש באוצר המילים שנלמד, לדוגמה:

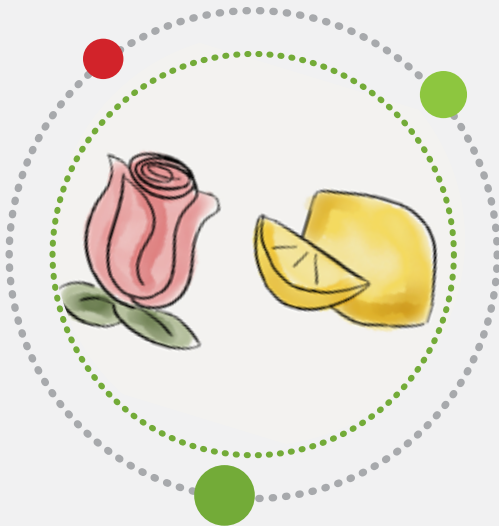
תנו מילה חמוצה (למשל: לימון)

תנו מילה יפה (למשל: פרח)

תגידו מילה טובה (למשל: יופי)

תגידו מילה אדומה (למשל: תות)

אפשר לשחק כתחרות, שבה המנצח הוא מי שאומר הכי הרבה מילים בכל קטגוריה או מי שאומר ראשון את המילה.

שיחה עם חבר

אנחנו דומים ושונים

המשתתפים מקבלים דף ועליו שני טורים: "דומה" ו"שונה". הם מסתובבים בחדר באופן חופשי ושואלים זה את זה שאלות במטרה למצוא נקודות דמיון ושוני, לדוגמה: כמה אחים יש לך? יש לך כלב? מתי יש לך יום הולדת? אתה אוהב פיצה? כאשר הם מוצאים נקודת דמיון משותפת, הם כותבים את שמם, את שם החבר ואת הנקודה המשותפת להם בטור ה"דומה" (למשל: "דניאל ואני אוהבים פיצה"). אם הם אינם מוצאים נקודת דמיון עם בן שיחם, הם כותבים בטור ה"שונה" את שמותיהם ואת ההבדל ביניהם (למשל: "לי יש כלב ולרותי אין כלב").

גב אל גב

משמיעים מוזיקת רקע ומנחים את הלומדים להסתובב בחדר, להתבונן היטב בחבריהם ולנסות לזכור כמה שיותר פרטים עליהם (בגדים, צבע שיער, צבע עיניים, תסרוקת וכד'). לאחר כדקה קוטעים את המוזיקה, וכשהיא מפסיקה כל אחד פונה ללומד הקרוב ביותר אליו והם עומדים גב אל גב. הלומדים העומדים בזוגות משמיעים הצהרות זה על הופעתו של זה מבלי לראות אחד את השני, לדוגמה: לומד א': יש לך עיניים חומות. לומד ב': זה לא נכון, העיניים שלי שחורות. כאשר המוזיקה מתחילה שוב, כל הזוגות נפרדים ומסתובבים בחדר. כאשר המוזיקה מפסיקה הם יוצרים זוגות חדשים.

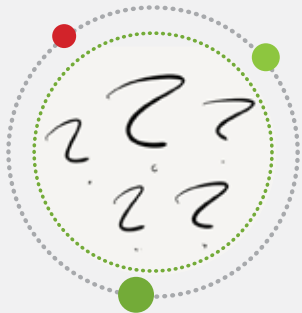
שיחה עם חבר

צייר לי ציור

הלומדים יושבים משני עברי שולחן כאשר מחיצה מפרידה ביניהם או גב אל גב, כך שבכל צורת ישיבה אף אחד לא רואה מה מתרחש אצל חברו. הפעילות מתרחשת בזוגות: לומד אחד מקבל דף ריק והשני מקבל דף עם ציור בסיסי (למשל: בית עם גג אדום, שמיים, שמש, עץ, דשא, פרחים וכד'). הלומד הזה מתאר לחברו את הציור והחבר צריך לצייר ציור דומה ככל האפשר לזה שנמצא אצל הלומד, על פי הנחיותיו. בסיום הפעילות משווים את הציורים ומחליפים תפקיד: מי שתיאר הוא כרגע המצייר.

לוטו חברים

הלומדים מקבלים לוח לוטו (מחולק ל- 8/12/16 ריבועים, לפי רמת הקושי ומספר המשתתפים). בכל ריבוע כתובה מילה אחרת המתאימה לרמת הלומדים (לדוגמה: בת, גבוה, יש חתול, ילד בכור, עיניים כחולות, לומדת לנגן, אוהב כדורגל וכד'). על הלומדים להסתובב בחדר ולאחר לומדים שמתאימים להגדרה (למשל מישהו שיש לו חתול, מישהו עם עיניים כחולות וכו'). כשנמצא מישהו מתאים, הלומד כותב את שמו בריבוע המתאים, ומי שמילא את כל הריבועים ראשון – מנצח. ללומדים ברמת ביניים אפשר לתת דף המחולק לריבועים שחלקם ריקים ולתת להם להוסיף הגדרות בעצמם.

שיחה עם חבר

שיחות חולין על הא ועל דא - נושאים לשאלות ולתשובות קצרות

פעילות זו מבוססת על שיחות קצרות, הממוקדות במספר שאלות בהקשר מסוים, ובהתאם למה שנלמד. יש להתאים את הנושאים הן לרמת הלומדים והן לגילם ולהתפתחותם.

ברמת מתחילים, התוכן וההקשר של הנושאים הוא הסביבה המיידית הקרובה (היכרות, הצגה עצמית, משפחה, מאכלים, חיות, צעצועים ומשחקים, חגים, עונות השנה, מזג האוויר, הגן או ביה"ס, ימות השבוע, צבעים, מספרים וכד'). ברמה זו התשובות יהיו קצרות ופשוטות (כן או לא, מילים בודדות או רשימת מילים).

להלן דוגמאות לשאלות אפשריות ברמת המתחילים:

אוהב / לא אוהב

- אלו מאכלים אתה (לא) אוהב לאכול?
- איזה שיר את/ה (לא) אוהב/ת?
- איזו חיה את/ה (לא) אוהב/ת?
- מה אתה אוהב/לא אוהב ללמוד בבית הספר?
- איזה חג אתה הכי אוהב?
- איזה צבע את/ה (לא) אוהב/ת?

היכרות

- בת/בן כמה את/ה?
- יש לך יום הולדת בקיץ או בחורף? בסתיו או באביב?
- באיזה חודש נולדת?
- איזו מתנה את/ה רוצה ליום ההולדת?
- כמה ילדים יש במשפחה שלך?
- איך קוראים לאחים/לחברים שלך?
- האם אתה אופטימי או פסימי?
- יש לך חיה בבית? איזו חיה? איך קוראים לה?

שאלות ותשובות

עשרים שאלות כן/לא

המורה או אחד הילדים בוחר נעלם (חיה, איבר בגוף, חג, דמות מסיפור שנלמד בכיתה, פריט לבוש וכד', בהתאם לרמת העברית של המשתתפים) – דבר שהוא חושב עליו ולא מגלה מהו. שאר המשתתפים צריכים לגלות מהו הנעלם באמצעות 20 שאלות סגורות בלבד (שאלות שהתשובה להן היא כן או לא), למשל: זה בכיתה? זה בבית? זאת חיה? זה גדול? זה אוכל? זה ירוק? וכד'.

כן – לא – שחור – לבן

מטרת המשחק היא לענות על שאלות תוך הימנעות משימוש במילים מסוימות: המנחה שואל את המשתתפים שאלות, ועל המשיבים להימנע משימוש במילים "כן, לא, שחור, לבן" בתשובתם, לדוגמה:
שאלה: יש לך רגל? **תשובה:** יש לי רגל/ יש לי שתי רגליים/ זאת הרגל שלי.
שאלה: אתה גר בקנדה? **תשובה:** אני גר בבית/ אני גר בטורונטו/ אני גר בצפון אמריקה.

מה אתה לובש היום?

בזוגות – כל לומד מתאר מה לובש בן הזוג שלו.
במעגל – כמה ילדים לובשים היום מכנסיים בצבע כחול/ חולצה לבנה/ שמלה/ נעלי ספורט/ סנדלים?
משחק זיכרון – אחרי סבב בו כל אחד אומר מה הוא לובש, אחד הלומדים יוצא החוצה או מסתתר מאחורי מסך/ פרנוד, וכולם ביחד מנסים להיזכר בבגדים שהוא לובש.

שאלות ותשובות

תחזית מזג האוויר - מה צריך ללבוש היום?

המנחה מתאר את מזג האוויר ("היום חם"/ "היום יש גשם ורוח. היום אין שלג") ומזמין את הלומדים לתאר מה הם לובשים ביום כזה, לדוגמה: **המנחה:** דינה, מה את לובשת היום?

דינה: אני לובשת מכנסיים בצבע אדום, חולצה בצבע שחור, גרביים בצבע צהוב. לא צריך כובע. צריך נעליים. לאחר מכן, דינה מעבירה את השאלה לחבר אחר בכיתה ("ג'וש, מה אתה לובש היום?")

אפשר לערוך את הפעילות גם בזוגות ובמליאה:

בזוגות - כל זוג מקבל תחזית מאוירת של מזג האוויר ועליהם לערוך ביחד רשימה המפרטת מה צריך ללבוש ומה לא צריך.
במליאה - המורה, ואח"כ אחד הלומדים, מתאר מה צריך ללבוש היום, ויתר הילדים מתארים בקצרה מה מזג האוויר לפי הלבוש המתואר.

שוברים את השיניים

פעילויות שוברות שיניים מורכבות מרצף עיצורים קשה להגייה או מבלבל, כמו משפטים הכוללים הרבה עיצורים שורקים (ז/ס/ש/צ).
הפעילויות הללו קיימות בכל שפה ותרבות, ולומדים בכל הגילים והרמות נהנים מהן. פרסומאים נוהגים להשתמש ב"שוברי שיניים" כדי ליצור את תשומת הלב של המאזין ("קוקה קולה קר כקרר", "יש לי חשק לשסק", ועוד).

עם תלמידים ברמת מתחילים, אפשר לערוך תחרות על אמירת משפטים "שוברי שיניים", למשל: מי יכול להגיד הכי הרבה פעמים "שרה נשרה שיר שמח" / "סשה שם נָשם שסקי" / "שירה שמה שום בסושי"?

חיזוק לימוד האותיות והעיקרון האלף-ביתי

מסתדרים לפי סדר הא"ב

פעילות בקבוצות קטנות, שבה מקציבים זמן ללומדים כדי להסתדר לפי סדר הא"ב של השמות הפרטיים שלהם.

אומרים לפי סדר הא"ב

עורכים רשימות של מילים לפי סדר אותיות הא"ב בהקשרים שנלמדו, למשל: ארצות, חיות, מאכלים, פריטי לבוש וכדו'.

מעגל א"ב

עומדים במעגל או יושבים לפי סדר הישיבה בכיתה.

המטרה: לומר את שמות כל האותיות, מ-א' עד ת', מבלי להגיד אף אות ביחד עם חבר לכיתה.

אם ילד שכח אות מסוימת הוא יכול להכריז שוב על האות 'א'.

אם שני ילדים אומרים את שם האות בו-זמנית מתחילים מן ההתחלה.

א"ב בתנועה (לפי צורת הכתיבה)

כותבים על הלוח את אותיות הא"ב בדפוס או בכתב (בהתאם לידע של הלומדים).

שרים את 'שיר האותיות' (מתוך התוכניות "בלי סודות" או "רחוב סומסום"), תוך ליווי השיר בתנועות גופניות:

באותיות שעולות מעבר לשורה (ט, ל, ז, צ, ח, ק) - שמים ידיים על הראש.

באותיות "סנדוויץ'" (שלא חורגות מהקו העליון או התחתון) - שמים ידיים על המותניים.

באותיות שירודות מתחת לשורה (ו, נ) - נוגעים ברצפה.

מתחממים בכתיבה

מי מסדר הכי מהר

מחלקים את הלומדים לקבוצות. כל קבוצה מקבלת כרטיסיות מעורבבות שעליהן אותיות הא"ב, ועל הלומדים לסדר אותן במהירות לפי הסדר הנכון. כשכל הקבוצות מסיימות, כל קבוצה בודקת את הרצף שיצרו הקבוצות שלידה. אפשר להעלות את רמת הקושי של הפעילות, ולבקש מהלומדים לסדר את האותיות מן הסוף להתחלה או מן האמצע (למשל, מהאות לי עד ק).

שרשרת חפצים

המורה אוסף/אוספת 15 – 20 חפצים קטנים (עיפרון, עלה, גומי, ספר, נייר, אבן, מספריים וכד'), מרים/מרימה חפץ אחד בכל פעם, והלומדים אומרים את שמו. אחרי שהתלמידים ראו את כל החפצים, המורה מכסה אותם ביריעת בד, ועל הלומדים לכתוב רשימה של כל החפצים שהם זוכרים (אפשר לבקש מהם לכתוב אותם לפי סדר הא"ב). מי שזוכר את מרב החפצים הוא המנצח.

א"ב של מאכלים

מחלקים לתלמידים דף עם רשימת אותיות הא"ב. ליד כל אות, עליהם לכתוב ליד כל אות מאכל המתחיל באות זאת. אפשר לערוך את הפעילות ביחידים, בזוגות או בקבוצות קטנות, ולהתאים את המשימה לכל נושא שנלמד (חיות, מקצועות, דברים מהטבע, דמויות וכד').

מתחממים בכתיבה

מילים להשלמה

פעילויות אלו מבוססות על מילים שבהן חסרות אותיות, ועל הלומדים להשלים אותן בעצמם. לדוגמה:

בכל השמות של הפירות חסרות שתי אותיות. השלימו אותן מבנק האותיות.

___ ג ___ מ	ז ___ ת ___	ר ___	ס ___
___ בים	___ י מ	אב ___ ח	תו ___ י
___ לי ___	ב ___ ה	תפ ___	ר ___ אן

נ ו ט י נ נ א ג מ ו ח ת מ פ ו ע נ ת מ ל נ צ י

מאכלים ומשקאות במשפחה שלי

פעילות זו כוללת משימת כתיבה אישית והשוואתה לאחרים.
בחלק הראשון - הלומדים מתבקשים לכתוב מה נהוג לאכול ולשתות בארוחת הבוקר בביתם;
בחלק השני - עליהם לראיין חבר ולהשוות בין ארוחות הבוקר אצלם.

להלן דוגמה:

א. כתבו ארבעה מאכלים ושלושה משקאות בארוחת בוקר של המשפחה שלכם.

מאכלים: _____

משקאות: _____

ב. השוו עם חבר או עם חברה לכיתה.

מאכלים	משקאות

רק במשפחה שלי	רק במשפחה של החבר שלי	בשתי המשפחות

מה ההמשך?

נותנים ללומדים התחלה של משפט. כל אחד חושב על המשך, ולאחר מכן משתף חבר. דוגמאות להתחלה:
 תמיד חלמתי ש... / אני בטוח ש... / בקרוב אני... / כשאהיה בן 64... אני יודע שאני יכול... /
 אני מרגיש טוב כש... / הזמן שאני הכי אוהב ביום הוא... / נמאס לי מ... / חבר טוב הוא מי ש...

סיפור בהמשכים (במעגל):

המורה מתחילה/ה משפט ראשון בסיפור (למשל: "פעם נסעתי לתל אביב ופתאום...")
 המשתתף הבא צריך להמשיך את הסיפור במשפט נוסף, וכך הלאה והלאה.

זה מזכיר לי ... - משחק אסוציאציות

מתחילים במשפט מעורר, למשל: "בשבוע שעבר היה 'לילה לבן בתל אביב'".
 אחד הלומדים אומר מה מזכיר לו הביטוי 'לילה לבן', למשל: "כל הלילה היו פעילויות בעיר". הלומד הבא מציע אסוציאציה למילה 'פעילויות', וכך הלאה סביב הכיתה. לאחר שמשלימים שרשרת של אסוציאציות, בוחרים במשפט האחרון שהוצע, כותבים אותו על הלוח ומנסים ביחד לשחזר את כל השרשרת בחזרה עד למשפט המקורי.

ברמת ביניים - האסוציאציות יהיו בתוכן והקשר שמתאר מקום, חיה או אדם מהסביבה המיידית הרחבה, כגון: אירוע מיוחד טיול למקום מיוחד, מסעדה טובה או גרועה, דמות שהשפיעה במיוחד, דמות היסטורית שלמדו עליה, עלילה של ספר, סרט או הצגה וכד'.

עשיתי קניות

מחלקים את הלומדים לקבוצות של 8 - 10 משתתפים.
 הלומד הראשון בקבוצה מתחיל באמירת משפט הקשור לקניות, למשל: "אתמול הלכתי לשוק וקניתי קצת דגים". הלומד הבא בקבוצה חוזר על המשפט הראשון ומוסיף פרטי מתאים למשפט ובאותו הקשר, למשל: "אתמול הלכתי לשוק וקניתי קצת דגים וקילו בנג'וט". ממשיכים באופן דומה, כאשר כל אחד בתורו חוזר על המשפט הקודם ומוסיף עוד פרטי. אפשר לבחור הקשרים אחרים מלבד קניות, כגון בילוי בים ("אתמול הייתי בים וראיתי..."), נסיעה לחופשה ("בשנה שעברה נסעתי לישראל וראיתי / אכלתי / טיילתי ב...") ועוד.

שיחה עם חבר

שיחות חולין על הא ועל דא - נושאים לשאלות ולתשובות קצרות

פעילות זו מבוססת על שיחות קצרות, הממוקדות במספר שאלות בהקשר מסוים, ובהתאם למה שנלמד. יש להתאים את הנושאים הן לרמת הלומדים והן לגילם ולהתפתחותם.
ברמת הביניים, התשובות יהיו ברצף של מספר משפטים, ומרמת ביניים אמצעית - גם בזמן עבר.

להלן מספר דוגמאות. שימו לב שלכל שאלה יכולות להיות גם שאלות המשך (ראו דוגמאות בסוגריים).

העדפה אישית

מהו הזמן שאתה אוהב/ לא אוהב במשך היום? (למה?)
מה המקצוע האידיאלי לדעתך? (למה הוא אידיאלי? אתה אוהב לעבוד בלילה/ לבד?)
האם אתה רוצה להיות מפורסם? (כמו מי? למה?)

זיכרון או חוויה אישית

תאר את החבר הכי טוב שלך (מה אתם עושים ביחד?)
מי היה המורה הטוב ביותר שהיה לך אי-פעם? (למה? מה הוא היה עושה?)
איך היה יום ההולדת האחרון שלך? (מי בא? מה עשיתם? אלו מתנות קיבלת? האם קיבלת מתנה שלא אהבת? מה עשית?)
ספרו על מקרה מצחיק/ עצוב/ מפתיע/ מוזר שקרה לכם.

סדר יום

ספר לי על סדר יום טיפוסי שלך (מה אתה עושה בשעה...? האם אתה עושה דברים אלה בכל יום בשבוע?)
מה עשית אתמול אחרי הצהריים? (עשית את זה לבד או עם עוד מישהו? מה עשית אחר-כך? כל יום את/ה...?)

רמת ביניים

בריאות וכושר

האם אתה טיפוס בריא? איזה ספורט את/ה אוהב/ת לעשות? (מי לימד אותך? איפה אתה מתאמן? כמה פעמים בשבוע? מי המדריך? יש עוד ילדים שאוהבים את הספורט הזה?) מהו אוכל לא בריא בעיניך? (למה? מהו אוכל בריא?)

פנאי

ספר לחבר שלך על הסרט האחרון שראית (עם מי הלכת? מתי? אהבת את הסוף של הסרט?) איפה היית בחופשה? (היית במלון? איך היה החדר? איך הגעתם לשם (במכונית/רכבת/מטוס...)? מה עשיתם בבוקר/ אחרי הצהריים/בערב?) ספרו על מקום מיוחד שהייתם בו (איפה הוא נמצא? למה הוא מיוחד? מה יש במקום הזה? אלו צבעים יש שם? אלו קולות שומעים שם?)

מגורים

ספר לחבר שלך על ארץ / עיר מולדתך.
ספר לחבר שלך על הבית שלך.
ספר לחבר על בית החלומות שלך (כמה חדרים יש בבית? איזה חדר אתה הכי אוהב? מה יש בחדר? באיזה צבע כל דבר? אתה יכול לצייר ולהסביר לי על הבית שלך?)

מצא בכיתה מישהו ש...

כל לומד מקבל דף עם משפטים המסודרים בטבלה. הלומדים מסתובבים בכיתה ושואלים זה את זה שאלות, במטרה למצוא תלמידים המתאימים למשפטים. כאשר הם מוצאים מישהו מתאים הם כותבים את שמו, והתלמיד חותם לצד שמו. בסיום הפעילות, אפשר להזמין מספר לומדים לדווח לכיתה על ממצאיהם. לחלופין, אפשר להעלות שאלות במליאה, למשל: מי בכיתה לא אוהב ספורט? והמראיינים שמצאו לומד כזה מציינים את שמו. לדוגמה:

שם הלומד וחתימתו	
	החדר שלו תמיד מסודר ונקי
	לא אוהב ספורט
	לומד לנגן בפסנתר
	לא אוהב להיות לבד
	היה בשלוש ארצות אחרות
	החברים שלו אומרים שהוא ביישן
	כשהיה קטן רצה אח או אחות
	ביקר בישראל יותר מפעם אחת
	רוצה לעבוד במקצוע שעוזר לאנשים

שאלות ותשובות

שאלות מהקהל (משחק כדור)

כותבים על כדור את המספרים 1-10 ומבקשים מהלומדים לעמוד במעגל. המורה זורק/ת את הכדור לאחד הלומדים, ועליו לתפוס אותו; המספר הקרוב ביותר לאגודלו הימני הוא מספר השאלות שעליהן עליו לענות. שאלות אפשריות: באלו שלושה מקומות כדאי לתייר לבקר בעיר שלנו ולמה? באיזה מקום בעולם אתה רוצה לטייל ולמה? במה ההורים שלך עובדים? איך הגעת היום לבית הספר? מה אכלת אתמול בערב? מה אתה עושה בהפסקה? מה תעשה אחר הצהריים?

שאלה אחת והרבה תשובות

כל לומד בתורו שואל את הקבוצה שאלה, וכולם עונים בסבב. בתום הסבב, על השואל עצמו לענות גם הוא על אותה שאלה. שאלות לדוגמה: מה אתה רוצה במתנה ליום הולדתך? איזה אוכל אתה לא אוהב? למה אתה לובש ג'ינס? מה תעשה בקיץ?

מעגל שאלות

כל משתתף מכריז בתורו על נושא ושאר המשתתפים שואלים אותו שאלות בתחום זה. לדוגמה:
 הנושא: חיות שאלות אפשריות: יש לך חיה? אתה אוהב חתולים? איזה חיה אתה לא אוהב?
 הנושא: אוכל שאלות אפשריות: מה אתה אוכל בבוקר? איזה אוכל יש בתיק שלך? מה אתה לא אוכל?
 הנושא: טלוויזיה שאלות אפשריות: איזו תכנית את אוהבת לראות? עם מי אתה רואה טלוויזיה? אתה רואה טלוויזיה בבוקר? כמה טלוויזיות יש בבית שלך?

מי אני?

המורה מדביק לכל משתתף מדבקה על הגב. על המדבקות כתוב שם של חפץ/חיה/מקום, או כל נושא אחר שנלמד. הילדים מסתובבים בכיתה ושואלים אחד את השני שאלות שיעזרו להם לגלות מי הם, לדוגמה: אני גדול? אני באירופה? אני חיה? יש לי פרווה?

שוברים את השיניים

עם תלמידים ברמת ביניים, אפשר לערוך פעילויות "שוברות שיניים" (ראו עמ'...) ברמה מתקדמת יותר. למשל:

התוספת שתופסת - פרסומות

בואו נכתוב פרסומת ל... - הלומדים מנסים בכתיבת סיסמה "שוברת שיניים".

כותרת למשחק?

לנסות לומר משפטים עם עיצורים זהים או הומופוניים (כמו כי וחי) הסמוכים זה לזה, לדוגמה:
"נחש נשך נחשי"; "בקבוק בלי פקקי"; "גנן גידל דגן בגן/ דגן גדול גדל בגן";
"כמה חול יכול אדם לאכול בכל ימות החול, אם בכל יום חול יכול אדם לאכול חצי קילו חול?"

תמונות מספרות

מחלקים את הלומדים לקבוצות ונותנים לכל קבוצה שתיים או שלוש תמונות מהקשרים שונים (למשל: סמלי חגים, אנשים מפורסמים, מאכלים, חיות, חדרים בבית, גיבורי קומיקס וכד'), ו-20 פתקים דביקים. על כל קבוצה לכתוב על הפתקים כמה שיותר שמות תואר או מילים הקשורות לתמונה, ולהדביק אותם לצידה. לצד תמונה של פיל, למשל, אפשר לכתוב את המילים: אפור, גדול, זנב, חיה, אפריקה וכד'. אפשר לחלק לכל קבוצה תמונות שונות, וכשהקבוצות מסיימות הלומדים ינסו להוסיף עוד שמות תואר לתמונות של קבוצות אחרות. התיאורים הללו יכולים לשמש את הלומדים גם לחידות ולמשחקי טריוויה.

שרשרת אגדות

כל לומד מקבל פיסת נייר וכותב משפט או שניים כפתיחה של אגדה (לא אגדה מוכרת – אלא סיפור דמיוני חדש), לדוגמה: "פעם הייתה צפרדע"... לאחר כחצי דקה, הלומדים עוצרים את הכתיבה, מעבירים את הניירות למשתתף שיושב לימינם (גם אם הם לא סיימו לכתוב את המשפטים שלהם) והלומדים הבאים ממשיכים את הסיפור. ממשיכים באופן זה במשך 10-6 סבבים, ומקבלים סיפורים משעשעים לקריאה!

סקר (Survey) פירות

פעילות זו, המשלבת משימות כתיבה עם מיומנויות דיבור והאזנה, כוללת עבודה בזוגות ולאחר מכן שיחה עם משתתפים נוספים וכתובת תשובותיהם. בתחילת הפעילות, הלומדים מתחלקים לזוגות וכותבים שאלות על פירות. בהמשך הם מראיינים לומדים אחרים לגבי השאלות שניסחו, ולבסוף מדווחים לבני הזוג שלהם על תשובותיהם.

אפשר לערוך את הפעילות סביב נושאים נוספים (בעלי חיים, תחביבים, עונות השנה, ספרים/סרטים ועוד), וכן להתאים אותה לנושא מסוים שנלמד (למשל: חגים).

שאלות לדוגמה: איזה פרי אתה אוהב? איזה פרי את לא אוהבת? את אוכלת פרי בבוקר או אחרי הצהריים? אתה אוהב פירות מתוקים או חמוצים? איזה מאכל מפירות אתה אוהב?

דברו עם שני ילדים וכתבו את התשובות שלהם

	שאלה 1
	שאלה 2
	שאלה 3
	שאלה 4
	שאלה 5

כתבו בטבלה חמש שאלות על פירות

	שאלה 1
	שאלה 2
	שאלה 3
	שאלה 4
	שאלה 5

שומרים על קשר

שומרים על קשר

נשמח לשמוע תגובות, לסייע ולענות על שאלות!
המחלקה לעברית ולתרבות, ההסתדרות הציונית העולמית

hebrewandculture@wzo.org.il

ההסתדרות הציונית העולמית
המחלקה לעברית ולתרבות
World Zionist Organization
Department of Hebrew and Culture

World Zionist Organization
Department of Education